

“Затверджую”
Голова правління
ЗСАТ «СОБЕРЕН»

_____ **С.О. Грохольська**
14 лютого 2007 року

ПРАВИЛА
добровільного страхування вантажів та багажу

1. ТЕРМІНИ, ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ В ПРАВИЛАХ

В цих Правилах використовуються наступні терміни і їх тлумачення:

1.1. АБАНДОН – в морському страхуванні відмова Страхувальника (Полісотримача) від своїх прав на застрахований вантаж на користь Страховика з метою отримання від нього страхового відшкодування в повному обсязі. Абандон має форму заяви, яка передається Страховику.

1.2. АВАРІЙНИЙ КОМІСАР - особа (фізична чи юридична), що володіє необхідними знаннями, досвідом і повноваженнями, спроможна об'єктивно встановити причини та розміри збитків, відобразивши їх в аварійному сертифікаті.

1.3. АВАРІЙНИЙ СЕРТИФІКАТ - документ, що складається аварійним комісаром та відображає характер, розмір, причини збитків, а також містить дані, що дають можливість встановити відповідність обставин настання збитків умовам страхування і право Страхувальника (Полісотримача) на отримання страхового відшкодування.

1.4. АВАРІЯ - несприятлива пригода, яка може статися з транспортним засобом в ході руху (зіткнення з будь-яким предметом, пожежа чи вибух на транспортному засобі, схід з колії, перекидання та ін.).

1.5. АВАРІЯ ЗАГАЛЬНА (відноситься тільки до морського страхування) - збитки, завдані внаслідок вчинених навмисне і розумно надзвичайних витрат чи пожертвувань з метою рятування судна, фрахту і вантажу, який перевозиться на судні, від загальної для них небезпеки. Аварія декларується як загальна при наявності чотирьох ознак: наявності загальної небезпеки для судна, вантажу та багажу і фрахту, наявності наміру, розумності і надзвичайності дій, витрат та пожертвувань. Збитки за загальною аварією розподіляються згідно з диспашою.

1.6. АВАРІЯ ЧАСТКОВА (відноситься тільки до морського страхування) - все, що не відноситься до загальної аварії; ненавмисні збитки, завдані судну чи вантажу та багажу чи пов'язані з їх пошкодженням. Збитки по загальній аварії оплачує (несе) той, хто їх потерпів, або той, хто винуватий в їх настанні.

1.7. БАРАТРИЯ - навмисні збитки, завдані судну чи вантажу капітаном чи командою судна, а також інші незаконні дії з їх сторони, включаючи викрадення вантажу чи його частини з метою наживи.

1.8. ГЕНЕРАЛЬНИЙ ДОГОВІР - договір страхування, на підставі якого Страховик видає Генеральний Поліс.

1.9. ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПОЛІС - Поліс, по якому вважаються застрахованими без окремого підтвердження Страховиком усі перевезення вантажів та багажу, описані в Генеральному Полісі і/або Генеральному Договорі.

1.10. ВАНТАЖ - товар чи майно, що знаходяться в дорозі.

1.11. ДІЙСНА ПОВНА ЗАГИБЕЛЬ - безповоротна втрата Страхувальником (Полісотримачем) застрахованого вантажу та багажу внаслідок впливу небезпек і випадковостей, проти яких здійснювалося страхування.

1.12. ДИСПАША - документ, що встановлює факт загальної аварії, містить розрахунок і розподіл збитків по ній між учасниками морської пригоди пропорційно вартості їх майна.

1.13. ДИСПАШЕР - особа, що володіє знаннями і досвідом в області морського права і уповноважена до складання диспаші.

1.14. ЗМІНА В РИЗИКУ - будь-які зміни в відомостях, зазначених Страхувальником в Заяві - анкеті на страхування.

1.15. ІНДОСАМЕНТ - напис на Страховому Полісі, коносаменті і інших товаросупроводжувальних та грошових документах, що засвідчує передачу прав за цими документами іншій особі.

1.16. ІНТЕРЕС - матеріальна зацікавленість в застрахованому вантажі і її обсяг. Мається на увазі, що Страхувальник (Полісотримач) може понести матеріальні збитки, якщо застраховане майно (вантаж та багаж) буде загубленим (пошкодженим) або якщо у Страхувальника (Полісотримача) виникне матеріальна відповідальність перед третіми особами в зв'язку з подіями, що наступили з застрахованим майном. Для того, щоб пред'явити

Страховику претензію за Страховим Полісом, Полісотримач повинен мати майновий інтерес в майні (вантажі), що загублено чи постраждало, в момент виникнення збитку, хоч він міг і не мати такого інтересу в момент укладання Договору страхування, видачі Страхового Сертифікату чи Полісу.

1.17. КЛАСИФІКАЦІЙНІ КОМПАНІЇ - компанії, що займаються класифікацією морських суден і наглядом за ними в процесі побудови.

1.18. КОВЕРНОТ - документ, що видається страховим брокером Страхувальнику в підтвердження того, що Договір страхування за його дорученням укладений.

1.19. КІНЦЕВИЙ ПОРТ РОЗВАНТАЖЕННЯ - порт, в який повинен бути доставлений застрахований вантаж та багаж згідно з умовами коносаменту, Страхового Полісу (Страхового Сертифікату).

1.20. КОНОСАМЕНТ - односторонній акт морського перевізника, який не є договором морського перевезення, але є доказом його наявності і змісту, а також становить собою розписку в прийнятті зазначеного в коносаменті вантажу до перевезення і зобов'язання передати зазначений вантаж вантажоодержувачу в кінцевому порту розвантаження.

1.21. КОНСТРУКТИВНА ПОВНА ЗАГИБЕЛЬ - випадок, коли вантаж та багаж може бути з достатньою підставою абандований, якщо йому погрожує неминуча дійсна повна загибель, або якщо витрати по запобіганню дійсній повній загибелі застрахованого вантажу, його транспортуванню до місця призначення, а також витрати на його ремонт і відбудову перевищать вартість збереженого.

1.22. КОНТЕЙНЕР - будь-яке устаткування, що відноситься до всіх видів транспорту і що служить для уніфікації (об'єднання) вантажів, наприклад: всі типи контейнерів і/або вагонів - платформ міжнародного й інших стандартів, причепи, обмінна тара, ролкерне устаткування і т.і.

1.23. КРАДІЖКА, ПРОПАЖА, НЕДОСТАЧА - неприбуття всього вантажу чи багажу чи його частини (частин) або цілих місць вантажу в порт чи пункт призначення.

1.24. КАТАСТРОФА - перекидання, схід із колії транспортного засобу, падіння транспортного засобу.

1.25. ЛІКВІДАЦІЯ ЗБИТКУ (ЗБИТКІВ) - комплекс заходів по встановленню факту і причин страхового випадку, розміру збитків, завданого застрахованому майну внаслідок страхового випадку, документальне оформлення, продаж пошкодженого вантажу, розрахунок та здійснення виплат страхового відшкодування або відмова в його виплаті.

1.26. ЛІХТЕР - несамохідне морське судно для перевезення вантажів я також для безпричальних вантажних операцій при навантаженні/ розвантаженні на рейді морських суден із глибокою осадкою, які не можуть увійти в порт.

1.27. МОМЕНТ ПРИЙНЯТТЯ ВАНТАЖУ ДО ПЕРЕВЕЗЕННЯ - момент, коли уповноважений на те представник перевізника поставив свої підпис і печатку.

1.28. МОРСЬКИЙ ПРОТЕСТ - заява капітана судна компетентному державному органу, в якій викладаються найважливіші обставини морської пригоди та заходи, вжиті командуванням судна для її запобігання або повної чи часткової ліквідації її несприятливих наслідків.

1.29. НЕСПРОМОЖНІСТЬ - припинення платежів за боргами.

1.30. ЗВИЧАЙНА ЦІНА ВАНТАЖУ - ціна придбання товару, що перевозиться, або аналогічного товару з включенням розумних (включаючи накладні) і підтверджених документально витрат в узвичаєному розмірі, або середня оптова ціна придбання аналогічних товарів в країні продавця.

1.31. ПОЛІСОТРИМАЧ - особа, на користь якої укладений Договір страхування і/або якому передані права за страховим Полісом і яка може зазнати збитків в результаті настання страхового випадку.

1.32. ПОРТ ЛИХА - порт, в який заходить судно, що потерпіло аварію чи на якому сталася пригода.

1.33. ПОТЕРТІСТЬ - ризик, що виникає при транспортуванні вантажів, що мають покриття, без додаткової упаковки, наприклад, автомобілів.

1.34. ВТРАТА ВАНТАЖУ (БАГАЖУ) - збитки, понесені внаслідок не доставки вантажу (багажу) за різними причинами, захоплення вантажу чи його дійсної повної загибелі.

1.35. ПРАВО ВИМОГИ - право Страховика вимагати відшкодування в межах фактичного страхового відшкодування від особи, відповідальної за завданий вантажу збиток. Виникає після виконання Страховиком зобов'язань по Договору страхування.

1.36. ПРЕДМЕТИ, ОСОБЛИВО ПІДВЛАДНІ ПОЛОМЦІ ТА БИТТЮ:

1.36.1. Абразивні вироби, азбестоцементні плити.

1.36.2. Кераміка декоративна і художня, включаючи плитку облицювальну.

1.36.3. Меблі дерев'яні.

1.36.4. Мармур, граніт і вироби з них.

1.36.5. Посуд і тара скляна, глиняна, фарфорова, фаянсова, емальована, фарфор художній.

1.36.6. Скло будь-якого виду і вироби з нього, електролампи.

1.36.7. Електроди.

1.36.8. Вогнеупори, цегла всякого виду, черепиця, залізобетонні вироби та вироби з бетону, інша скляна та керамічна продукція промисловості будівельних матеріалів, санітарно-технічні прилади.

1.36.9. Жорна, точильні та літографічні камені, графітові тиглі.

1.36.10. Телевізори, програвачі, магнітофони, відеоманітофони і інша побутова радіо, відео та аудіо апаратура.

1.36.11. Комп'ютери та комплектуючі до них, включаючи будь-які периферійні прилади, інша оргтехніка.

1.36.12. Точна вимірювальна та діагностична апаратура.

1.37. ПРОПАЖА СУДНА/ТРАНСПОРТНОГО ЗАСОБУ БЕЗ ВІСТИ – тривала (більше 6 місяців) безвісна відсутність судна/транспортного засобу, яку прийнято вважати за його дійсну повну загибель.

1.38. ПРОТИПРАВНІ ДІЇ ТРЕТІХ ОСІБ - будь-які протиправні дії третіх осіб, результатом яких стало пошкодження чи знищення застрахованого вантажу.

1.39. СТРАХОВИЙ ЗАХИСТ - зобов'язання Страховика, за якими він протягом обумовленого періоду часу несе матеріальну відповідальність за об'єкт страхування у відповідності з умовами Страхового Полісу або Генерального Договору/Полісу.

1.40. СТРАХОВИЙ СЕРТИФІКАТ - документ, який у відповідності з цими Правилами видається Страховиком у вигляді підтвердження набрання чинності Договором страхування, прийняття ризику на страхування на зазначених в ньому умовах і зобов'язання видати Страховий Поліс який є формою Договору страхування після надходження на розрахунковий рахунок обумовленої в Страховому Сертифікаті страхової премії.

1.41. СТРАХОВИК - в цих Правилах – ЗСАТ "Соверен".

1.42. ЗБИТОК - збитки, що підлягають відшкодуванню Страховиком, завдані застрахованому вантажеві (багажу) внаслідок страхового випадку.

1.43. УПАКОВКА - оболонка, включаючи контейнери, яка запобігає зовнішнім впливам на вантаж під час перевезень та перевантажень.

1.44. ЗБИТКИ - втрати Страхувальника (Полісотримача) в грошовій формі внаслідок настання страхового випадку.

1.45. ФРАХТ - одна з форм оплати за перевезення водним шляхом вантажів (багажу), пасажирів або використання суден протягом певного часу. Встановлюється у вигляді фрахтової ставки для конкретної угоди. Термін використовується також при поморських перевезеннях.

Інші терміни, використані в цих Правилах, тлумачаться згідно з законодавством України, Законом України "Про страхування".

2. ОБ'ЄКТ СТРАХУВАННЯ. ТЕРМІН ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

2.1. Згідно умов цих Правил об'єктом страхування є майнові інтереси, що не суперечать законодавству України, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням вантажами (багажем) – далі (вантаж), що перевозяться, а також зазначені в Правилах майнові інтереси, пов'язані з втратою або ушкодженням вантажу.

2.2. Договір страхування діє на території всієї земної кулі, якщо інше не обумовлено в Страховому Сертифікаті, Страховому Полісі.

3. СТРАХОВІ ВИПАДКИ

Договір страхування може бути укладений на одній з трьох базових умов страхування (страхових ризиків), зазначених у п.п.3.1 - 3.3 цих Правил:

3.1. " 3 відповідальністю за всі ризики "

3.1.1. За договором страхування, укладеним на цій умові, в межах страхової суми відшкодовуються при дотриманні інших умов цих Правил збитки від втрат чи пошкоджень всього чи частини застрахованого вантажу по будь-якій причині, що можуть наступити внаслідок дії небезпек і випадковостей, яким наражаються вантажі при перевезенні (транспортуванні), за винятком випадків, зазначених в п.п.4.1, 4.2, 4.4, 4.5, цих Правил.

3.1.2. Збитки, втрати і внески по загальній аварії, встановлені у відповідності з договором перевезення та/чи діючими законами, що викликані необхідністю запобігти загибелі вантажу за будь-якою причиною, крім випадків, що виключають відповідальність Страховика.

3.1.3. Всі необхідні і доцільно проведені витрати по рятуванню вантажу, а також по зменшенню збитку і визначенню його розмірів, якщо останній відшкодовується згідно умов страхування.

3.2. " 3 відповідальністю за часткову аварію "

3.2.1. За Договором страхування, укладеним на цій умові, в межах страхової суми відшкодовуються при дотриманні інших умов цих Правил збитки від пошкодження чи загибелі всього чи частини застрахованого вантажу при перевезенні (транспортуванні), що можуть наступити внаслідок:

3.2.1.1. дії вогню, блискавки, бурі, вихору або інших стихійних лих;

3.2.1.2. катастрофи або зіткнення суден, літаків, наземних перевізних засобів між собою, чи зі всяким непорушним предметом, чи з предметом, що рухається, включаючи лід;

3.2.1.3. посадки судна на мілину, викидання на берег, затоплення або перекидання судна, ліхтера або баржі;

3.2.1.4. вивантаження вантажу в порту лиха, якщо воно було викликане ризиками, проти яких здійснювалося страхування;

3.2.1.5. перекидання або схід із колії наземного перевізного засобу;

3.2.1.6. провалу мостів, зруйнування будівель складу;

3.2.1.7. пожежі на судні, літаку чи наземному перевізному засобі, а також засобів, прийнятих для врятування вантажу чи гасіння пожежі;

3.2.1.8. пропажі судна, літаку чи наземного перевізного засобу без вісті;

3.2.1.9. нещасних випадків при прийомі перевізним засобом палива;

3.2.1.10. падежу тварин і птахів, що перевозяться як вантаж, викликаного катастрофою перевізного засобу;

3.2.1.11. поломки і биття предметів, особливо підвладних поломці і бою, викликаних катастрофою перевізного засобу;

3.2.1.12. нещасних випадків при навантажуванні на перевізний засіб;

3.2.1.13. нещасних випадків при вивантаженні з перевізного засобу;

3.2.1.14. проникання морської, річкової чи озерної води в судно, ліхтер, баржу, трюм, інший перевізний засіб, контейнер чи місце схову;

3.2.1.15. падіння пілотованих літальних апаратів, їх частин чи вантажів.

3.2.2. Всі необхідні і доцільно проведені витрати по рятуванню вантажу, а також по зменшенню збитку і визначенню його розмірів, якщо останній відшкодовується згідно умов страхування.

3.2.3. Збитки, втрати і внески по частковій аварії, встановлені у відповідності з договором перевезення та/чи діючими законами, що викликані необхідністю запобігти загибелі вантажу по будь-якій причині, крім випадків, що виключають відповідальність Страховика.

3.3. " Без відповідальності за пошкодження, крім випадків катастрофи "

3.3.1. За договором страхування, укладеним на цій умові, в межах страхової суми відшкодовуються при дотриманні інших умов цих Правил збитки від загибелі всього-чи частини застрахованого вантажу при перевезенні (транспортуванні), що можуть наступити внаслідок:

3.3.1.1. дії вогню, блискавки, бурі, вихору або інших стихійних лих;

3.3.1.2. катастрофи або зіткнення суден, літаків, наземних перевізних засобів між собою, чи зі всяким непорушним предметом, чи з предметом, що рухається, включаючи лід;

3.3.1.3. посадки судна на мілину, викидання на берег, затоплення або перекидання судна, ліхтера або баржі;

3.3.1.4. вивантаження вантажу в порту лиха, якщо воно було викликане ризиками, проти яких здійснювалося страхування;

3.3.1.5. перекидання або схід із колії наземного перевізного засобу;

3.3.1.6. провалу мостів, руйнування будівель складу;

3.3.1.7. пожежі на судні, літаку чи наземному перевізному засобі, а також засобах, прийнятих для рятування вантажу чи тушіння пожежі;

3.3.1.8. пропажі судна, літака чи наземного перевізного засобу без вісті;

3.3.1.9. нещасних випадків при навантажуванні на перевізний засіб;

3.3.1.10. нещасних випадків при вивантаженні з перевізного засобу;

3.3.1.11. падіння пілотованих літальних апаратів, їх частин чи вантажів.

3.3.2. Всі необхідні і доцільно проведені витрати по рятуванню вантажу, а також по зменшенню збитку і визначенню його розмірів, якщо останній відшкодовується згідно умов страхування.

3.3.3. Збитки, втрати і внески встановлені у відповідності з договором перевезення та/чи діючими законами, що викликані необхідністю запобігти загибелі вантажу по будь-якій причині, крім випадків, що виключають відповідальність Страховика.

3.4. Конкретна форма покриття з перерахованих вище ризиків обирається за згодою Страховика і Страхувальника, так як обрання того чи іншого покриття залежить від виду застрахованого вантажу та способів його транспортування.

4. ЗАГАЛЬНІ ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

4.1. Страховик в будь-якому випадку не здійснює виплати страхового відшкодування, якщо збитки, втрати чи видатки викликані:

4.1.1. навмисними діями або грубою необережністю Страхувальника (Полісотримача), вантажовідправника, вантажоодержувача та/або їх представників;

4.1.2. звичайною для даного вантажу і засобу транспортування природною втратою, в тому числі: витоком або просочуванням, природною зміною ваги чи обсягу, звичайною потертістю застрахованого вантажу і результатами тертя по переборках, стінках і стійках транспортного засобу чи інших предметах;

4.1.3. недостатністю або непридатністю упаковки застрахованого вантажу або підготовки його до транспортування, недотриманням правил навантаження, розвантаження, укладки, складування;

4.1.4. впливом звичайних коливань температури, трюмного повітря, особливими властивостями чи природними якостями об'єкту страхування, корозією, гниттям, бродінням,

придбанням запахів, подряпинами, рубцюванням, відколюванням фарби, лакового покриття, емалі чи наявністю у вантажу на момент початку страхового захисту дефектів і недоліків;

4.1.5. пошкодженням вантажу черв'яками, гризунами і комахами;

4.1.6. навантаженням, перевезенням та/або збереженням (в тому числі в безпосередній близькості від застрахованого вантажу) речовин та предметів, небезпечних у відношенні вибуху чи самозапалення, коли Страхувальник чи його представники знали про це, а Страховик - ні;

4.1.7. недопоставкою вантажу чи його частини/частин (недостачею вантажу чи невідповідністю найменування вантажу заявленому на страхування при цілісності зовнішньої упаковки, пломб, замків або печаток;

4.1.8. знецінюванням вантажу внаслідок забруднення чи псування тари при непошкодженій зовнішній упаковці;

4.1.9. падінням цін чи затримкою доставки вантажу, навіть якщо ця затримка відбулася внаслідок настання страхового випадку;

4.1.10. неплатоспроможністю або невиконанням фінансових зобов'язань судовласниками, фрахтівниками, судноводіями або суднобудівниками, а також іншими особами, які здійснюють або відповідальні за перевезення і збереження вантажу, крім випадків, коли Страхувальник (Полісотримач) доведе, що не міг впливати на вибір цих осіб;

4.1.11. неотриманням прибутку через перерви у виробництві чи додаткові витрати на відбудову виробництва, іншими непрямими збитками Страхувальника (Полісотримача), навіть якщо вони стали наслідком страхового випадку;

4.1.12. застосуванням будь-якої зброї, яка базується на використанні атомного чи ядерного ділення і/або синтезу і інших подібних реакціях, дією радіації чи радіоактивної речовини;

4.1.13. застосуванням бактеріологічної зброї і зброї психотропної дії, а також непридатністю вантажу для подальшого використання внаслідок зараження будь-якого виду вірусами і отруйними речовинами;

4.1.14. конфіскацією, ревізією, накладенням арешту та іншими діями офіційної влади;

4.2. Страховик у будь-якому випадку не відшкодовує збитки, втрати чи витрати, викликані:

4.2.1. немореходністю судна, ліхтера або баржі;

4.2.2. технічним станом літального апарату чи наземного перевізного засобу;

4.2.3. непридатністю судна, ліхтера або баржі, літального апарату чи наземного перевізного засобу для безпечного перевезення застрахованого вантажу.

4.3. Страховик ігнорує положення п.4.2 цих Правил, якщо Страхувальник (Полісотримач) документально доведе, що ані йому, ані його представникам не було відомо про неморехідність, непридатність або технічну несправність транспортного засобу, чи, що за умовами торговельного контракту Страхувальник (Полісотримач) не міг впливати на вибір перевізника і транспортного засобу.

4.4. При страхуванні на будь-якій з умов цих Правил Страховик не проводить виплати страхового відшкодування у випадку, якщо збитки, втрати чи видатки викликані:

4.4.1. війною, громадянською війною, революцією, повстанням, заколотом чи громадянським безладдям, що спричинене вищезазначеним; будь-якими ворожими діями воюючих держав чи діями, спрямованими проти них;

4.4.2. захопленням, конфіскацією, арештом, заборонаю пересування чи затриманням (для п.3.1 - виключаючи піратство) і їх наслідками та будь-якими спробами таких дій;

4.4.3. впливом блукаючих мін, торпед, бомб чи інших кинутих знарядь війни.

4.5. При страхуванні на будь-якій з умов цих Правил Страховик не проводить виплати страхового відшкодування у випадку, якщо збитки, втрати чи видатки викликані:

4.5.1. діями страйкарів, осіб, що беруть участь у робочих і інших вуличних безладдях чи громадянських хвилюваннях;

4.5.2. наслідками подій, зазначених в п.4.5.1 цих Правил;

4.5.3. діями будь-якого числа і виду терористів або осіб, що діють за політичними мотивами.

5. РИЗИКИ, НА ЯКІ НЕ РОЗПОВСЮДЖУЄТЬСЯ ДІЯ СТРАХОВОГО ЗАХИСТУ БЕЗ СПЛАТИ ДОДАТКОВОЇ СТРАХОВОЇ ПРЕМІЇ

5.1. За умови сплати окремо узгодженої додаткової страхової премії Страховик може розповсюдити дію страхового захисту на ризики, перелічені в п.п.4.4.1 - 4.4.3 і/або п.п.4.5.1 - 4.5.3 цих Правил.

5.2. Якщо додатково будуть узгоджені умови страхування та період дії страхового захисту, а також сплачена додаткова страхова премія, при страхуванні на умовах п.п. 3.1, 3.2 цих Правил Страховик може розповсюдити дію страхового захисту на ризики втрат чи пошкоджень всього чи частини вантажу в період:

5.2.1. зберігання на складі в очікуванні навантаження на транспортний засіб;

5.2.2. проміжного зберігання на складі (при перевезенні з проміжним зберіганням), якщо період такого зберігання перевищив термін, зазначений у Страховому Сертифікаті чи Страховому Полісі;

5.2.3. зберігання на складі в місці призначення, крім зберігання на складі в кінцевому порту розвантаження згідно з п. 10.4.3 цих Правил.

5.3. При страхуванні на умовах п. 3.2. цих Правил тільки після погодження додаткових умов страхування і сплати додаткової страхової премії Страховик може розповсюдити дію страхового захисту на ризики втрат чи пошкоджень всього або частини застрахованого вантажу внаслідок:

5.3.1. навмисного пошкодження вантажу внаслідок протиправних дій третіх осіб, включаючи акти вандалізму і саботажу;

5.3.2. запотівання судна;

5.3.3. намокання вантажу внаслідок атмосферних опадів;

5.3.4. пошкодження шкіряної сировини, шкір та виробів з них, пряностей, цукру, кави, чаю, тютюну та виробів з нього пліснявою, зігріванням і запотіванням;

5.3.5. поломки рефрижераторних машин /холодильних установок (для вантажів, що швидко псуються);

5.3.6. викидання за борт чи змиття хвилею палубного вантажу;

5.3.7. крадіжки, пропажі, не доставки цілих місць чи частини вантажу;

5.3.8. падіж тварин та птахів, а також нещасні випадки з ними (на випадки, коли такі збитки, втрати чи видатки викликані катастрофою судна, літака чи наземного перевізного засобу, дія страхового захисту розповсюджується автоматично);

5.3.9. поломки і биття предметів, особливо схильних до биття і поломки (на випадки, коли такі збитки, втрати чи видатки, викликані катастрофою судна, літака чи наземного перевізного засобу, дія страхового захисту розповсюджується автоматично);

5.3.10. пошкодження бавовни - волокна на суші;

5.3.11. розриву мішків (для вантажів, що перевозяться в мішках);

5.3.12. випадання вантажу зі стропів;

5.3.13. перевантажень при перевезеннях.

5.4. При страхуванні на умовах п. 3.3 цих Правил тільки після погодження додаткових умов страхування і сплати додаткової страхової премії Страховик може розповсюдити дію страхового захисту на ризики загибелі або втрати всього чи частини застрахованого вантажу внаслідок:

5.4.1. протиправних дій третіх осіб, включаючи акти вандалізму, саботажу;

5.4.2. викидання за борт чи змиття хвилею палубного вантажу чи вантажу, що перевозиться на безпалубних судах;

5.4.3. крадіжки, пропажі, не доставки цілих місць чи частини вантажу;

5.4.4. розриву мішків (для вантажів, що перевозяться в мішках);

5.4.5. випадання вантажу зі стропів;

5.4.6. перевантажень при перевезеннях.

6. ТРАНСПОРТНІ ЗАСОБИ

6.1. Транспортування вантажу приймається під страховий захист і виплата страхового відшкодування відбувається тільки в тому випадку, якщо транспортні засоби знаходяться в технічно справному стані і допущені для прийому і транспортування застрахованого вантажу.

6.1.1. При страхуванні транспортування морськими суднами враховуються вимоги п.6.1.3 цих Правил по класифікації суден.

6.1.2. Судна, призначені для пересування внутрішніми водними шляхами, вважаються придатними, якщо їм дана відповідна класифікація в визнаному Страховиком класифікаційному реєстрі.

6.1.3. Морські судна, що транспортують застраховані вантажі, повинні мати класифікацію в одній з компаній, зазначених в наступній таблиці:

Найменування класифікаційної компанії
Lloyd's Register
American Bureau of Shipping
Bureau Veritas
Germanischer Lloyd
Korean Register of Shipping
Nippon Kaiji Kyokai
Norske Veritas
Registro Italiano
Polish Register of Shipping
<i>Примітка: клас дійсний до внесення в конструкцію судна будь-яких</i>

6.1.3.1. Зареєстровані в класифікаційних компаніях судна повинні відповідати вимогам, що пред'являються до технічних характеристик, віку суден. При цьому розуміється, що вік цих суден:

- 1) не більший 15 років;
- 2) понад 15 років, але не більше 25 років і для них встановлений і зберігається постійний маршрут плавання з правом навантаження і вивантаження в певних портах світу.

6.1.3.2. Зафрахтовані судна і судна з брутто-реєстровим тоннажем (брт) меншим 1000 брт, засоби, що являють собою механічні самохідні, збудовані з застосуванням сталевих матеріалів, повинні бути класифіковані в зазначених компаніях за умови, що цим суднам не більш 15 років.

6.2. Вимоги п.6.1.3 цих Правил не застосовуються до паромів, а також суден, барж чи ліхтерів, що використовуються на території порту для навантаження або вивантаження вантажу з морського судна.

6.2.1. Під час доставки вантажу на баржах, ліхтерах та інших підвізних судах, Страховик проводить виплати страхового відшкодування лише в тому випадку, якщо використання таких суден є звичайним за місцевими умовам.

6.2.2. Вантажі, що перевозяться на поромах, механічних самохідних суднах, які не підпадають під вимоги п.6.1.3 цих Правил, вважаються застрахованими за умови узгодження зі Страховиком ставки страхової премії і умов страхування.

7. СТРАХОВА СУМА І ПОРЯДОК ЇЇ ВИЗНАЧЕННЯ

7.1. Вантаж вважається застрахованим в сумі, заявленій Страхувальником, але не понад вартості вантажу, підтвердженої документально (загальної звичайної ціни вантажу, що перевозиться або аналогічного).

7.2. Страховою сумою для вантажів, що перевозяться в рамках торговельних контрактів, може бути об'явлена сума контракту.

7.3. Страхувальник може оголосити страховою сумою суму, меншу вартості вантажу, підтвердженої документально. В цьому випадку страхування проводиться в частці.

7.4. Якщо вартість вантажу не може бути встановлена на підставі торговельного контракту, рахунку -фактури і інших подібних документів, вона визначається:

7.4.1. згідно з укладеним актом експертизи, складеним і підписаним незалежним експертом, що має державну ліцензію на здійснення такого роду діяльності;

7.4.2. по узгодженню між Страховиком і Страхувальником, що проводиться в формі протоколу узгодження вартості вантажу, складеного в довільній формі і підписаного обома Сторонами.

7.5. Узгоджена страхова сума зазначається в Страховому Сертифікаті, Страховому Полісі, Генеральному страховому полісі.

8. ФРАНШИЗА

8.1. В Договорі страхування в залежності від виду вантажу, умов перевезення і обсягу відповідальності Страховика може бути обумовлена умовна чи безумовна франшиза, або обидві ці франшизи разом.

8.2. Безумовна і умовна франшизи можуть застосовуватися у грошовому виразі чи у вигляді проценту від страхової суми:

- а) всього вантажу;
- б) окремих місць вантажу;
- в) окремого відправлення вантажу.

8.3. Безумовна і/або умовна франшиза зазначається в Страховому Сертифікаті, Страховому Полісі.

8.4. Ні при яких обставинах Страховик не відшкодовує збитки в розмірі безумовної франшизи, яка в процентному або грошовому виразі не може бути меншою звичайної для наданого вантажу і засобу транспортування природного збитку, в тому числі: витоку або просочування, природної втрати ваги чи обсягу, звичайної потертості застрахованого вантажу в результаті тертя з переборками, стінками та стійками транспортного засобу або іншими предметами.

Примітка: безумовна франшиза встановлюється на підставі Каталогу франшиз Страховика і/або по узгодженню Страховика і Страхувальника.

8.5. Ні при яких обставинах Страховик не відшкодовує збитки, розмір яких менший або дорівнює розміру умовної франшизи по всьому вантажу/окремих місцях вантажу/окремої відправки вантажу (залежно від того, до чого застосовувалася умовна франшиза).

8.6. Якщо розмір збитків перевищить суму, що припадає на умовну франшизу по всьому вантажу/окремих місцях вантажу/окремому відправленню вантажу (залежно від того, до чого застосовувалася умовна франшиза), то при розрахунку суми страхового відшкодування умовна франшиза не буде враховуватися Страховиком.

9. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

9.1. Договір страхування може бути укладений з будь-якою юридичною чи дієздатною фізичною особою, що має майновий інтерес що не суперечить законодавству України в вантажеві, що страхується, або укладає Договір страхування на користь третьої особи згідно з торгівельним контрактом, дорученням (іншим документом, що застосовується в подібних випадках).

9.2. Договір страхування не може бути укладений на користь перевізника чи іншої особи, відповідальної за збереження вантажу.

9.3. Договір страхування укладається на підставі письмової Заяви - анкети на страхування встановленої Страховиком форми, яку Страхувальник передає Страховику в якості офіційної пропозиції на укладання Договору страхування.

9.3.1. Заповнення і передача Страховику Заяви - анкети не зобов'язує Заявника укладати Договір страхування і сплачувати страхову премію.

9.3.2. Після одержання Заяви - анкети Страховик (його довірена особа) в разі необхідності проводить огляд вантажу і транспортного засобу.

9.3. Заява - анкета заповнюється Страхувальником або його представником в двох примірниках: по одному для кожної із Сторін Договору страхування. Відповіді на питання, поставлені в Заяві - анкеті, повинні бути повними і достовірними.

9.3.4. Заява - анкета може бути заповнена представником Страховика чи незалежним брокером зі слів Страхувальника або його представника, але лише в виключних випадках.

9.3.5. Заповнена Заява - анкета повинна бути завірена підписом і печаткою Страхувальника. В разі, якщо Страхувальником є фізична особа - Заява - анкета завіряється підписом Страхувальника.

9.3.6. Заява - анкета не повинна мати ніяких виправлень. В відповіді, дані на питання Заяви - анкети, можуть вноситися виправлення, ідентичні в обох примірниках Заяви - анкети і завірені в порядку, зазначеному п.9.3.5.

9.3.7. Прийняття Заяви - анкети до розгляду Страховиком не зобов'язує останнього приймати ризик під страховий захист.

9.4. Договором страхування може бути передбачено, що він набуває чинності з 0 годин дня, наступного за днем підписання Страховиком Страхового Сертифікату, в якому зазначаються умови страхування, розмір страхової премії, що підлягає сплаті, та інші необхідні положення Договору страхування.

9.5. Виданням Страхового Сертифікату Страховик підтверджує набуття чинності Договору Страхування, прийняття ризику на страхування на зазначених в Сертифікаті умовах і зобов'язання видати Страховий Поліс після надходження на розрахунковий рахунок Страховика обумовленої в Страховому Сертифікаті страхової премії.

9.6. Підписання Страхового Сертифікату Страховиком і набуття чинності Договору Страхування не означає початку дії страхового захисту.

9.7. Письмовим підтвердженням початку дії страхового захисту і факту укладання Договору страхування є Страховий Поліс, що є формою Договору страхування.

9.8. Страховий Поліс може бути виданий Страхувальнику або його довірній особі тільки після надходження страхової премії на розрахунковий рахунок Страховика і тільки в обмін на раніше виданий Страховий Сертифікат. Якщо права по Договору страхування були передані Страхувальником іншій особі (наприклад, вантажоодержувачу), то в Страховому Сертифікаті Страхувальником повинен бути зроблений відповідний передавальний напис.

9.9. Страховий Поліс завіряється підписами і печатками Страховика та Страхувальника (Полісотримача). В разі, якщо Страхувальник (Полісотримач) - фізична особа. Страховий Поліс завіряється підписом і печаткою Страховика і підписом Страхувальника (Полісотримача).

9.10. В разі будь-якої зміни ризику погодження змін в умовах страхування проводиться на підставі заяви Страхувальника (Полісотримача), складеної у довільній формі і переданої на розгляд Страховику.

9.11. Узгоджені зміни в умовах страхування, якщо в них є необхідність, відбиваються в доповненні до Страхового Полісу (Адендумі), що виконується в двох примірниках і завіряється в порядку, передбаченому п.9.9 цих Правил.

9.11.1. Після вступу в силу Адендум стає невід'ємною частиною Страхового Полісу.

9.12. В разі втрати Страхового Сертифікату, Страхового Поліса або Адендума по письмовій заяві Страхувальника (Полісотримача) Страховик видає дублікат втраченого документу. При цьому втрачений страховий документ вважає недійсним.

10. ТРИВАЛІСТЬ ДІЇ СТРАХОВОГО ЗАХИСТУ "ВІД СКЛАДУ ДО СКЛАДУ"

10.1. За Договорами страхування, укладеними на умовах цих Правил, страховий захист починає діяти з моменту, коли вантаж отримано для навантаження на транспортний засіб зі складу чи місця зберігання в пункті, названому в Страховому Полісі (Страховому Сертифікаті) як початок перевезення (причому перевезення, умови якого вказані в Страховому Полісі/Страховому Сертифікаті, починається негайно).

10.2. Якщо Страховий Поліс (Страховий Сертифікат) не передбачає страхування вантажу від нещасних випадків при завантаженні на/у транспортний засіб, то страховий захист починає діяти з моменту, коли вантаж прийнятий до перевезення в пункті, названому в Страховому Полісі (Страховому Сертифікаті) як початок перевезення (причому перевезення, умови якого вказані в Страховому Полісі/Страховому Сертифікаті, починається негайно).

10.3. Страховий захист діє протягом всього перевезення, умови якого обумовлені в Страховому Полісі (Страховому Сертифікаті).

10.4. Дія страхового захисту припиняється в момент настання однієї з подій цих Правил:

10.4.1. вантаж прибув на місце доставки в пункті, зазначеному в Страховому Полісі (Страховому Сертифікаті);

10.4.2. вантаж прибув на будь-який склад чи місце зберігання в пункті, що передує зазначеному в Страховому Полісі (Страховому Сертифікаті), або в пункті, зазначеному в Страховому Полісі (Страховому Сертифікаті), для:

10.4.2.1. зберігання іншого, ніж передбачено Страховим Полісом (Страховим Сертифікатом), або

10.4.2.2. розбиття на окремі партії застрахованого вантажу (його частини) на місці вивантаження.

10.4.3. по закінченню 60 днів після закінчення вивантаження застрахованого вантажу з морського судна в кінцевому порту розвантаження, зазначеному в Страховому Полісі (Страховому Сертифікаті).

10.4.4. відразу ж після того, як застрахований вантаж, вивантажений з морського судна в кінцевому порту розвантаження, зазначеному в Страховому Полісі (Страховому Сертифікаті), отримано (або отримана частина застрахованого вантажу) для перевезення в інший пункт призначення, якщо таке перевезення не знаходиться під страховим захистом у відповідності зі Страховим Полісом (Страховим Сертифікатом) Страховика.

10.4.5. відразу ж після будь-якої, включаючи маршрут і умови перевезення, зміни в ризикові, страховий захист, який передбачений в Страховому Полісі (Страховому Сертифікаті), якщо до моменту такої зміни в ризикові не вступив в силу адендум зі зміненими умовами страхування.

10.5. Дія страхового захисту припиняється по закінченню терміну проміжного зберігання (при перевезенні з проміжним зберіганням), зазначеного в Страховому Полісі, і відновлюється:

10.5.1. з 0 годин дня, наступного за днем надходження додаткової страхової премії на розрахунковий рахунок Страховика, якщо він вимагає його сплати, чи

10.5.2. з моменту, коли вантаж прийнятий до подальшого транспортування, умови якого зазначені в Страховому Полісі (Страховому Сертифікаті) Страховика. При цьому і далі залишаються в силі умови припинення дії страхового захисту, зазначені в п.10.4 цих Правил.

11. СТРАХОВА ПРЕМІЯ. СТРАХОВИЙ ТАРИФ

11.1. Страхова премія встановлюється представником Страховика на підставі відповідей Страхувальника на питання Заяви - анкети, тарифів Страховика, обсягу наданого Страховиком страхового захисту, виду транспортного перевезення і оголошується Страхувальнику після розгляду Страховиком одержаної від Страхувальника Заяви - анкети.

11.1.1. Страхові тарифи розраховуються Страховиком актуарно (математично) на підставі відповідної статистики настання страхових випадків. Конкретний розмір страхового тарифу по конкретному об'єкту страхування встановлюється в договорі страхування за згодою Сторін.

11.2. Страхова премія може бути сплачена шляхом готівкових (у касу Страховика) або безготівкових розрахунків на банківський рахунок Страховика:

11.2.1. Страхувальником;

11.2.2. за дорученням Страхувальника довіреними особами Страхувальника.

11.3. Страхова премія сплачується після одержання Страхувальником від Страховика Страхового Сертифікату чи іншим узгодженим Сторонами способом одержаного повідомлення Страховика про прийом об'єкту страхування на страхування і повинна надійти на розрахунковий рахунок Страховика до початку перевезення, умови якого встановлені в Страховому Сертифікаті, якщо інше не обумовлено в договорі страхування.

11.4. В разі, якщо з вини особи, яка здійснює сплату страхової премії, страхова премія Страховику не надійшла без поважної на те причини до моменту, зазначеного в п.11.3. цих

Правил, Страховик має право вимагати сплати пені розмір якої визначається Договором страхування.

11.5. Комісійні банку при сплаті страхової премії списуються з розрахункового рахунку особи, здійснюючої оплату.

11.6. Страхова премія сплачується одноразово у грошовій одиниці України.

12. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

12.1. Дія договору страхування припиняється та втрачає чинність за згодою Сторін, а також в разі:

12.1.1. Закінчення терміну дії договору страхування.

12.1.2. Виконання Страховиком обов'язків перед Страхувальником у повному обсязі.

12.1.3. Несплати Страхувальником страхових платежів у встановлений договором термін.

При цьому договір вважається достроково закінченим у випадку, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був оплачений за письмовою вимогою Страховика на протязі 10 робочих днів з дня пред'явлення такої вимога Страхувальнику, якщо інше не обумовлено договором страхування.

12.1.4. Ліквідації Страховика в порядку, встановленому законодавством України.

12.1.5. Ліквідації Страхувальника - юридичної особи, чи смерті Страхувальника - фізичної особи, чи втрати ним дієздатності крім випадків, передбачених пп. 12.3., 12.4. цих Правил.

12.1.6. Прийняття судового рішення про призначення договору страхування недійсним.

12.1.7. Інших випадків, передбачених діючим законодавством.

12.2. Дія договору страхування може бути достроково припинена за ініціативою будь-якої зі Сторін, якщо це передбачено умовами договору страхування. Про намір достроково припинити дію договору страхування Сторона - ініціатор припинення зобов'язана не пізніше як за 30 днів до дати припинення дії договору страхування в письмовій формі повідомити про це іншу Сторону, якщо інше не обумовлено договором страхування.

12.2.1. При достроковому припиненні договору страхування за ініціативою Страхувальника Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії договору страхування з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактично проведеного страхового відшкодування, що були проведені за договором страхування. Якщо вимоги Страхувальника обумовлені порушенням Страховиком умов договору страхування, то останній повертає Страхувальнику внесені ним страхові платежі повністю.

12.2.2. При достроковому припиненні дії договору страхування за ініціативою Страховика Страхувальнику повністю повертаються сплачені ним страхові платежі. Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням Страхувальником умов договору страхування, то Страховик повертає Страхувальнику страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії договору з урахуванням витрат на ведення справи, визначених нормативом страхового тарифу, страхового відшкодування, які були проведені за договором страхування.

12.3. Якщо Страхувальник втратив права юридичної особи внаслідок реорганізації, то права та обов'язки за договором страхування переходять до правонаступника Страхувальника зі згоди Страховика.

12.4. В разі смерті Страхувальника - фізичної особи права і обов'язки за договором страхування переходять до спадкоємців Страхувальника зі згоди Страховика.

12.5. Договір страхування вважається недійсним із моменту його укладання:

- прийняття судового рішення про визнання договору страхування недійсним;

- якщо об'єктом договору страхування є майно, що підлягає конфіскації на підставі судового рішення;

- інших випадків, передбачених діючим законодавством України. Договір страхування визнається недійсним у судовому порядку.

12.6. Закінчення терміну дії Договору страхування не звільняє Сторони від виконання розрахунків між ними в повному обсязі.

13. ПРАВА СТОРІН

13.1. Страхувальник має право оголосити страхову суму вантажу відповідно до розділу 7 цих Правил.

13.2. Страхувальник (Полісотримач) має право:

13.2.1. оголосити за договором страхування правонаступника, що повинен бути вказаний у Заяві - анкеті, Страховому Сертифікаті, Страховому Полісі;

13.2.2. передати права за Страховим Сертифікатом чи Страховим Полісом іншій особі, що має згідно з торгівельним контрактом майновий інтерес у застрахованому вантажу;

13.2.3. на відновлення дії страхового захисту за згодою Страховика в разі, якщо його дію було припинено після зміни ризику, узгодивши нові умови страхування зі Страховиком і заплативши додаткову страхову премію, якщо її сплати вимагає Страховик;

13.2.4. на абандон зі згоди Страховика у випадку:

а) пропажі транспортного засобу з застрахованим вантажем без вісті;

б) захоплення вантажу чи транспортного засобу з застрахованим вантажем,

в) конструктивної повної загибелі вантажу;

13.2.5. передати/запропонувати Страховику право розпоряджатися пошкодженим вантажем (його частиною) у випадку, якщо Страховик виплатить страхове відшкодування так, нібито цей вантаж (його частина) був повністю втрачений;

13.2.6. знов вступити у володіння абандованим вантажем після повернення Страховику одержаного від нього страхового відшкодування в повному обсязі;

13.2.7. оскаржувати в порядку, встановленому діючим законодавством України, рішення Страховика не проводити виплату страхового відшкодування.

13.3. Страховик має право:

13.3.1. вимагати від Страхувальника повного розкриття всіх фактів, що стосуються вантажу, що страхується, його перевезення та зберігання, в тому числі надання доказів відповідності транспортного засобу вимогам п.б.1 цих Правил;

13.3.2. без пояснення причин відмовити Страхувальнику або його представникові в прийнятті ризику на страхування;

13.3.3. надати Страхувальнику знижку з початкове розрахованого страхового тарифу. Розмір знижки залежить від обсягу страхового захисту, що надається Страховиком, величини безумовної і/або умовної франшизи, виду упаковки, виду транспортного засобу і маршруту перевезення.

13.3.4. перед видачею Страхового Сертифікату оглянути вантаж, що страхується, і транспортний засіб, на якому вантаж буде перевозитись.

13.3.5. переглянути умови Договору страхування (умови страхування) і вимагати сплати додаткової страхової премії в разі зміни страхового ризику;

13.3.6. вибрати, чи переходить до нього право на застрахований вантаж, чи ні, якщо Страхувальник (Полісотримач) зробив заяву про абандон. Страховик позбавляється такого права, якщо не скористується ним на протязі 7 днів після одержання повної інформації про обставини страхового випадку;

13.3.7. запропонувати Страхувальнику (Полісотримачу) виплату страхового відшкодування за пошкоджений вантаж (його частину) так, нібито цей вантаж (його частина) був повністю втрачений, в обмін на право розпоряджатися пошкодженим вантажем (його частиною) або прийняти аналогічну пропозицію Страхувальника (Полісотримача);

13.3.8. розпоряджатися вантажем, що був застрахований, у випадку, якщо Страхувальник (Полісотримач) зробив заяву про абандон у відношенні цього вантажу, а Страховик прийняв таку заяву і здійснив виплату страхового відшкодування;

13.3.9. брати участь у рятуванні, захисті та відновлюванні вантажу, який наразився на ризик, проти якого проводилося страхування. Прийняті Страхувальником (Полісотримачем) або його представниками за вказівкою Страховика засоби по рятуванню, захисту чи відбудові застрахованого вантажу, а також участь Страховика чи його представників у зазначених заходах

не є підставою для освідчення права Страхувальника (Полісотримача) на одержання страхового відшкодування і не повинні розглядатися як згода Страховика на абандон;

13.3.10. у випадку, якщо документи, необхідні Страховику для розгляду Заяви на виплату страхового відшкодування, подані в неналежному вигляді чи неповному комплекті - відхилити таку Заяву з доданими до неї документами для заповнення упушень з їх письмовим обґрунтуванням;

13.3.11. після одержання інформації про розмір збитків (аварійного Сертифікату чи акту експертизи), вимагати від Страхувальника (Полісотримача) вільного продажу чи продажу на аукціоні пошкодженого вантажу для визначення його вартості;

13.3.12. вимагати від Страхувальника (Полісотримача) передачі прав на пошкоджений вантаж чи пошкоджену частину/частини вантажу відразу ж після виплати страхового відшкодування відповідно до цих Правил та законодавства;

13.3.13. розпоряджатися пошкодженою частиною вантажу після переходу прав на нього до Страховика;

13.3.14. на позов до особи, винної у настанні страхового випадку;

13.3.15. аргументовано відмовити Страхувальнику (Полісотримачу) в виплаті всього чи частини страхового відшкодування в письмовій формі;

13.3.16. вимагати від Страхувальника (Полісотримача) повернення виплаченого йому страхового відшкодування і витрат Страховика на проведення експертизи (оплату послуг аварійного комісара) у випадку, якщо після виплати страхового відшкодування з'ясується, що при укладенні Договору страхування чи після настання страхового випадку:

13.3.16.1. страхувальником (Полісотримачем) навмисно приховані або спотворені істотні факти, що мали відношення до даного ризику/страхового випадку, якщо це передбачено умовами Договору страхування;

13.3.16.2. мали місце навмисні дії Страхувальника (Полісотримача) або його представників, спрямовані на настання страхового випадку;

13.3.17. вимагати від Страхувальника (Полісотримача) повернення одержаного ним всього чи частини страхового відшкодування, якщо збитки по страховому випадку відшкодовані третіми особами в грошовій формі, формі майна, а також якщо вантаж, що пропав, повернутий Страхувальнику (Полісотримачу) в непошкодженому або частково пошкодженому стані;

13.3.18. вирахувати із належної Страхувальнику (Полісотримачу) суми страхового відшкодування суми, одержані Страхувальником (Полісотримачем) від третіх осіб в рахунок відшкодування збитку по страховому випадку, і/або суми, еквівалентні одержаному відшкодуванню, якщо воно було надано в грошовій формі, формі майна, цінних паперів чи майнових прав.

14. ОBOB'ЯЗКИ СТРАХУВАЛЬНИКА

14.1. Страхувальник зобов'язаний:

14.1.1. Своєчасно вносити страхові платежі;

14.1.2. При укладанні Договору страхування надати інформацію Страховику про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, і надалі інформувати його про будь-яку зміну страхового ризику;

14.1.3. Повідомити Страховика про інші діючі договори страхування по наданому об'єкту страхування. при укладанні Договору страхування повністю розкрити в Заяві - анкеті всі факти, що стосуються вантажу, що страхується, його перевезення і зберігання;

14.1.4. Вживати заходів щодо запобігання та зменшення збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку;

14.1.5. Повідомити Страховика про настання події, що має ознаки страхового випадку в термін, передбачений умовами страхування.

Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки Страхувальника, зокрема:

14.2. Страхувальник (Полісотримач) зобов'язаний:

14.2.1. ознайомитися з Правилами та умовами страхування;

14.2.2. за вимогою Страховика надати докази відповідності транспортного засобу вимогам п.6.1 цих Правил;

14.2.3. негайно, як тільки йому стане відомо, повідомити Страховика про будь-які зміни в ризикові, описаному в Заяві - анкеті, що сталися, діються або можуть відбутися до початку і в період застрахованого перевезення, а також при вантажне -розвантажувальних роботах та зберіганні на складах, якщо дія страхового захисту згідно зі Страховим Полісом розповсюджується на зазначені періоди;

14.2.4. відноситись до застрахованого вантажу так дбайливо, начебто він не був застрахований;

14.2.5. протягом 48 годин (нерахуючи вихідних і святкових днів) після настання страхової події чи надходження інформації про крадіжку всього або частини вантажу, збитків внаслідок протиправних дій третіх осіб чи пропажі вантажу разом з транспортним засобом повідомити про це Страховика в письмовій формі чи засобами факсимільного зв'язку;

14.3. Зобов'язання Страхувальника в разі настання події, яка має ознаки страхового випадку:

14.3.1. зберегти всі пошкоджені чи замінені замки і пломби для їх наступного освідчення аварійним комісаром (сюрвейером), експертом чи представником Страховика.

14.3.2. не міняти розміщення і упаковку вантажу до прибуття представника Страховика, аварійного комісара (сюрвейера) або особи, ним призначеної, якщо це не потрібно для рятування вантажу чи зменшення збитків чи запобігання нових;

14.3.3. для забезпечення реалізації права Страховика на регресний позов до особи, відповідальної за завданий збиток, якщо є підстави припускати, що в настанні збитків (збитку) винна третя особа (перевізник, власник транспортного засобу, експедитор, власник складу чи ін.), як тільки появиться можливість, Страхувальник (Полісотримач) повинен заявити йому претензію про відшкодування збитків в письмовій формі.

14.3.4. листування з винуватою особою повинно бути збережене і передане Страховику разом зі всіма іншими необхідними документами.

14.3.5. для скорішого одержання Страховиком документів, необхідних для доказу розміру збитків (аварійного сертифікату, акту експертизи і т.п.), всіляко сприяти роботі осіб, що проводять огляд вантажу, місця пригоди і розрахунок збитків.

14.4. У випадку, якщо вантаж пропав безвісти або захоплений разом з транспортним засобом, негайно, як тільки про це стане відомо:

14.4.1. зв'язатися з перевізником і спільно з ним почати пошуки вантажу;

14.4.2. зробити заяви в компетентні органи, інші офіційні державні і міжнародні органи і організації для розшуку вантажу.

15. ОBOB'ЯЗКИ СТРАХОВИКА

15.1. Страховик зобов'язаний:

15.1.1. Ознайомити Страхувальника з умовами та Правилами страхування.

15.1.2. Протягом двох робочих днів, як тільки стане відомо про настання події, що має ознаки страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасної виплати страхового відшкодування Страхувальнику.

15.1.3. При настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування у передбачений Договором строк. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення страхового відшкодування шляхом сплати Страхувальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами договору страхування.

15.1.4. Відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено умовами Договору.

15.1.5. По заяві Страхувальника, у випадку виконання ним заходів, які зменшили страховий ризик, або при збільшенні вартості застрахованого майна переукласти з ним Договір страхування.

15.1.6. Тримати в таємниці відомості про Страхувальника і його майновий стан, за винятком випадків, передбачених законодавством України.

Умовами Договору страхування можуть бути передбачені й інші обов'язки Страховика.

16. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

16.1. Виплата страхового відшкодування проводиться згідно з договором страхування і на підставі наступних документів:

- Страхового Полісу, Генерального страхового полісу або їх доблїкатів,
- заяви Страхувальника (Полісотримача),
- страхового акту (аварійного Сертифікату, акту експертизи),
- документів, що доводять майновий інтерес Страхувальника (Полісотримача) в застрахованому вантажі в момент настання страхового випадку і обґрунтованість вартості вантажу та страхової суми, зазначеної в Заяві - анкеті на страхування (коносаменти, залізничні, авіанакладні, товарно-транспортні накладні та інші перевозочні та товаросупроводжувальні документи, торгівельні контракти, договори купівлі-продажу, фактури і рахунки; якщо в страхову суму були включені видатки, сплачені авансом (фрахт, плата за перевезення, митні видатки) - документи, в яких відображені сплачені суми).

У випадку необхідності Страховик може робити запити про відомості, пов'язані зі страховим випадком, у правоохоронні органи, підприємства, установи і організації, що володіють інформацією про обставини страхового випадку, а також може самостійно з'ясувати причини та обставини страхового випадку.

16.2. У випадку, якщо Страхувальник (Полісотримач) застосовує своє право на абандон:

16.2.1. Страхувальник (Полісотримач) не може робити Заяву про абандон умовно або відізвати Заяву про абандон, передану Страховику.

16.2.2. Заяву про абандон слід передати Страховику протягом 6 (шести) місяців після настання події, в зв'язку з якою робиться Заява про абандон.

16.2.3. По закінченні зазначеного в п.16.2.2 цих Правил терміну Страхувальник (Полісотримач) позбавляється права на абандон, проте може вимагати відшкодування збитку на загальних підставах.

16.2.4. У випадку, якщо Страховик дав згоду на абандон, Страхувальник (Полісотримач) не звільняється від своїх обов'язків, обумовлених у цих Правилах.

16.2.5. Якщо вантаж повертається Страхувальнику (Полісотримачу) в непошкодженому стані, а страхове відшкодування було виплачено в зв'язку з тим, що Страховик прийняв Заяву про абандон, Страхувальник (Полісотримач) знов вступає у володіння вантажем після того, як повністю поверне одержане страхове відшкодування.

16.3. В будь-якому випадку:

16.3.1. Виплати страхового відшкодування не проводяться, якщо збитки не зумовлені страховим випадком.

16.3.2. Виплати страхового відшкодування не проводяться, якщо доведений (обґрунтований) розмір збитків менший чи рівний умовній франшизі.

16.3.3. Сума страхового відшкодування не може бути більшою страхової суми.

16.3.4. Безумовна франшиза завжди вираховується із суми страхового відшкодування.

16.4. Порядок розрахунку суми страхового відшкодування:

16.4.1. Дійсна повна загибель всього чи частини вантажу. Сумою страхового відшкодування є страхова сума вантажу чи його частини, що загинула. Із суми страхового відшкодування віднімається відповідна безумовна франшиза.

16.4.2. Конструктивна повна загибель вантажу.

16.4.2.1. Якщо це передбачено Договором страхування, то страхове відшкодування виплачується тільки, якщо Страхувальник (Полісотримач) обґрунтовано і вчасно (відповідно до п.16.2 цих Правил) відмовиться від застрахованого вантажу на користь Страховика (абандон) по причині неминучої дійсної повної загибелі вантажу чи в зв'язку з тим, що вартість відбудови,

ремонту та перевезення вантажу в пункт призначення, до якого він був застрахований, перевищить страхову суму.

16.4.2.2. Сума страхового відшкодування визначається як різниця між страховою сумою і вартістю вантажу в пошкодженому стані. Із суми страхового відшкодування віднімається відповідна безумовна франшиза.

16.4.3. Пропажа вантажу без вісті разом із транспортним засобом. Захоплення вантажу чи транспортного засобу із застрахованим вантажем.

16.4.3.1. Якщо це передбачено Договором страхування, то у випадку пропажі вантажу безвісті разом з транспортним засобом страхове відшкодування виплачується тільки після закінчення термінів, встановлених для того, щоб судно чи інший транспортний засіб вважався зниклим без вісті, і тільки в тому випадку, якщо Страхувальник (Полісотримач) обгрунтовано і вчасно (відповідно до п.16.2 цих Правил) відмовиться від застрахованого вантажу на користь Страховика (абандон) і немає підстав вважати, що збиток стався внаслідок події, від якої вантаж не був застрахований.

Примітка. Транспортний засіб вважається таким, що зник без вісті, якщо з часу його очікуваного прибуття до місця призначення минуло 60 діб, а на території Європи (у європейських внутрішніх водах) - 30 діб, і до моменту подачі Заяви на виплату страхового відшкодування по ньому не надходило ніяких відомостей.

16.4.3.2. Якщо це передбачено Договором страхування, то у випадку, коли застрахований від ризику захоплення вантаж чи вантаж разом із транспортним засобом був захоплений та пройшли 2 (два) місяці з початку його захоплення, страхове відшкодування виплачується тільки в тому випадку, якщо Страхувальник (Полісотримач) обгрунтовано і вчасно (відповідно до п.16.2 цих Правил) відмовиться від застрахованого вантажу в користь Страховика (абандон).

16.4.3.3. Сумою страхового відшкодування є страхова сума за винятком відповідної безумовної франшизи.

16.4.4. Пошкодження вантажу чи його частини/частин (далі - вантажу).

16.4.4.1. В будь-якому випадку при пошкодженні застрахованого вантажу сума страхового відшкодування визначається як різниця між підтвердженою документально вартістю тієї частини вантажу, що була пошкоджена, і вартістю цієї частини вантажу чи його частини/частин у пошкодженому стані.

16.4.4.2. Вартість вантажу в пошкодженому стані може бути встановлена:

а) на підставі аварійного сертифіката чи акту експертизи;

б) шляхом вільного продажу чи шляхом продажу на аукціоні, якщо цього вимагає Страховик.

16.4.4.3. Якщо вантаж у пошкодженому стані був проданий, вартість вантажу в пошкодженому стані визначається на підставі результатів вільного продажу чи продажу на аукціоні. Сума страхового відшкодування визначається як різниця між підтвердженою документально вартістю тієї частини вантажу, що була пошкоджена, і сумою, одержаною внаслідок продажу цієї частини вантажу. Із суми страхового відшкодування віднімається відповідна безумовна франшиза.

16.4.4.4. Якщо вантаж в пошкодженому стані не продавався, сума страхового відшкодування визначається як різниця між підтвердженою документально вартістю тієї частини вантажу, що була пошкоджена і вартістю частини вантажу в пошкодженому стані, встановленою на підставі аварійного сертифікату чи акту експертизи. Із суми страхового відшкодування вираховується відповідна безумовна франшиза.

16.4.4.5. У випадку, якщо Сторони досягнуть угоди, використовуючи положення пп.13.2.5, 13.3.6 цих Правил страхове відшкодування виплачується в розмірі, визначеному згідно з п. 16.4.1, а пошкоджений вантаж переходить у власність Страховика відразу ж після виплати страхового відшкодування.

16.4.5. Відновлення і доставка пошкодженого вантажу, багажу чи його частини/частин (далі - вантажу) до місця призначення.

16.4.5.1. Якщо пошкоджений вантаж підлягає відновленню, вимагає повторного придбання, допоставки пошкоджених частин вантажу і/або доставки відновленого вантажу після настання страхової події до місця призначення, зазначеному в Страховому Полісі, Страховик може, за вимогою Страхувальника (Полісотримача), включити в суму страхового відшкодування видатки на ці заходи.

16.4.5.2. Сума страхового відшкодування визначається як сума підтверджених документально необхідних і достатніх видатків на відновлення, повторне придбання, допоставку пошкоджених частин вантажу і/або доставку вантажу до місця призначення, зазначеному в Страховому Полісі. Із суми страхового відшкодування вираховується відповідна безумовна франшиза.

16.4.6. Положення п.16.4.5 цих Правил не розповсюджуються на видатки по загальній аварії і рятуванню вантажу і по відношенню до нього діють умови розділів 4, 5, 6, 8 цих Правил.

16.4.7. У випадку, якщо вантаж пошкоджений або загинув внаслідок протиправних дій третіх осіб, сума страхового відшкодування визначається згідно з п.п. 16.4.1, 16.4.2, 16.4.4 цих Правил.

16.4.8. Якщо вантаж чи його частина/частини украдені, пропали або недоставлені, сума страхового відшкодування визначається як різниця між підтвердженою документально вартістю вантажу і вартістю частини вантажу, що залишилась, і визначається на підставі аварійного сертифікату чи акту експертизи. Із суми страхового відшкодування вираховується відповідна безумовна франшиза.

16.4.9. Якщо Страховиком повинні бути відшкодовані збитки, видатки і внески по загальній аварії, сума страхового відшкодування рівна сумі, яку необхідно відшкодувати згідно з диспашою (обгрунтованим документами розрахунком). Із суми страхового відшкодування віднімається відповідна безумовна франшиза.

16.4.10. Перевищення страхової суми над підтвердженою документально вартістю вантажу чи його частини/частин (далі - вантажу). Якщо в страхову суму були включені видатки, сплачені авансом, в суму страхового відшкодування включається така частина цих видатків, що пропорційно приходить на суму страхового відшкодування, згідно з п.п.16.4.1 - 16.4.9 цих Правил.

16.4.11. Страхування в частці. Якщо страхування проводилось в частці чи підтверджена документально страхова сума вантажу менша страхової суми вантажу, зазначеної в Заяві - анкеті на страхування, сума страхового відшкодування, визначена згідно з п.п.16.4.1 - 16.4.9 цих Правил, зменшується пропорційно відношенню об'явленої страхової суми до підтвердженої документально вартості вантажу.

16.4.12. Видатки, що включаються в суму страхового відшкодування.

16.4.12.1. всі необхідні, доцільно вчинені і підтверджені документально видатки, викликані виконанням Страхувальником (Полісотримачем) обов'язків по забезпеченню реалізації Страховиком права вимоги до особи, відповідальної за завданий збиток.

16.4.13. Суми, що віднімаються із суми страхового відшкодування.

16.4.13.1. Сума збитків, завданих дефектами чи пошкодженням вантажу, що були в наявності на час початку дії страхового захисту і які вплинули на характер і розмір збитків. Сума збитків, обумовлених впливом дефектів чи пошкоджень, що були в наявності до моменту початку дії страхового захисту, визначається на підставі Заяви - анкети на страхування, аварійного сертифікату чи акту експертизи;

16.4.13.2. Видатки, які стали наслідком неприйняття Страхувальником засобів по рятуванню вантажу і мінімізації збитків, помилок, необережності, неплатоспроможності Страхувальника (Полісотримача), його довірених осіб, представників чи службовців і невиконання ними фінансових зобов'язань;

16.4.13.3. Будь-які суми, одержані Страхувальником (Полісотримачем) від третіх осіб в рахунок відшкодування збитків по страховому випадку, і/або суми, еквівалентні одержаному відшкодуванню, якщо вони були надані у формі майна, цінних паперів чи майнових прав;

16.5. Якщо в відношенні ризиків проводилося співстрахування, Страховик відповідає за виплату страхового відшкодування тільки в тому розмірі, в якому він дав згоду прийняти ризик чи тільки по тому ризику від якого він дав згоду проводити страхування. Положення цього пункту діють навіть в тому випадку, якщо в Страховому Полісі (будь-якому іншому страховому документі) Страховика вказані всі інші страховики.

16.6. Якщо вантаж був застрахований у декількох страховиків, то страхове відшкодування виплачується Страховиком в частині, пропорційній відношенню страхової суми за Страховим Полісом, виданому Страховиком, до загальної страхової суми за всіма укладеним договорами страхування.

16.7. Страхове відшкодування виплачується у грошовій одиниці України.

16.8. Комісійні банку при виплаті страхового відшкодування списуються з розрахункового рахунку Страховика.

16.9. Страховик виплачує страхове відшкодування протягом 30 днів з моменту оформлення всіх необхідних документів, що підтверджують настання страхового випадку і розмір завданих збитків.

17. ВІДМОВА У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

17.1. Підставою для відмови страховика у виплаті страхового відшкодування є:

- навмисні дії Страхувальника або особи, на користь якої укладено договір страхування, спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, у стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій страхувальника або особи, на користь якої укладено договір страхування, встановлюється відповідно до чинного законодавства України;

- вчинення Страхувальником-громадянином або іншою особою, на користь якої укладено Договір страхування, умисного злочину, що призвів до страхового випадку;

- подання Страхувальником свідомо неправдивих відомостей про об'єкт страхування;

- отримання Страхувальником повного відшкодування збитків за майновим страхуванням від особи, винної у їх заподіянні;

- несвоєчасне повідомлення Страхувальником про настання страхового випадку без поважних на це причин або створення Страховикові перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру збитків;

- інші випадки, передбачені законодавством України.

Умовами Договору страхування можуть бути передбачені інші підстави для відмови у виплаті страхових сум, якщо це не суперечить законодавству України, зокрема:

- навмисні дії або груба необережність Страхувальника (Полісотримача), вантажовідправника, вантажоодержувача чи їх довірених осіб;

- невиконання Страхувальником (Полісотримачем) обов'язків, зазначених у цих Правилах, якщо тільки Страхувальник (Полісотримач) не доведе, що виконання цих обов'язків було неможливим у зв'язку з дією непереборної сили;

- перевезення застрахованого вантажу на несправних, непридатних або недопущених для прийому і перевезення такого роду вантажів транспортних засобах;

- застосування при вантажно-розвантажувальних роботах з застрахованим вантажем несправного, непридатного для операцій з такими вантажами устаткування (включаючи портові крани), а також недотримання технології, що застосовується при вантажно-розвантажувальних роботах з такого роду вантажами;

- зберігання застрахованого вантажу в непристосованих для зберігання такого роду вантажів місцях, а також недотримання правил складування такого роду вантажів;

- настання події, від якої проводилось страхування, до початку дії страхового захисту чи після його закінчення, а також до надходження страхової премії на розрахунковий рахунок Страховика, якщо інше прямо не обумовлено в договорі страхування;

- випадок, коли збитки, втрати чи видатки стали наслідком обставин, не перерахованих в цих Правилах, але зазначених у розділі 4 цих Правил;

- випадок, коли подія, від якої проводилося страхування, не є безпосередньою причиною збитків, втрат чи видатків;

- випадок, коли Страхувальник (Полісотримач) скористується правом на абандон невчасно або необгрунтовано;

17.2. Рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування приймається Страховиком і повідомляється Страхувальнику (Полісотримачу) в письмовій формі з обгрунтуванням причин відмови в термін 15 днів з моменту отримання всіх документів, необхідних для підтвердження настання страхового випадку і визначення розміру завданих збитків передбачених цими Правилами.

17.3. Відмова Страховика у виплаті страхових сум може бути оскаржена Страхувальником у судовому порядку.

18. ПЕРЕХІД ДО СТРАХОВИКА ПРАВА ВИМОГИ ВІДШКОДУВАННЯ ВІД ТРЕТІХ ОСІБ

18.1. З моменту виплати страхового відшкодування до Страховика переходить у межах фактичних витрат право вимоги, що має Страхувальник (Полісотримач) стосовно осіб, відповідальних за завданий збиток.

18.2. Передача таких прав не звільняє Страхувальника (Полісотримача) від виконання обов'язків по забезпеченню Страховику реалізації права вимоги до осіб, відповідальних за завданий збиток.

18.3. Одночасно з подачею Заяви на виплату страхового відшкодування Страхувальник (Полісотримач) зобов'язаний надати Страховику:

а) копію претензії, заявленої Страхувальником (Полісотримачем) особі, відповідальній за завданий збиток, а також копії всього наступного листування з цією особою;

б) копії матеріалів розслідування чи довідку компетентної комісії, якій доручено розслідування пригоди;

в) довідку про відкриття кримінальної справи (інший подібного роду документ в формі, прийнятій законами і звичаями того місця, де його складено у випадку, якщо страховим випадком стали будь-які протиправні дії третіх осіб чи крадіжка, пропажа, не доставка всього чи частини вантажу.

18.4. При одержанні страхового відшкодування Страхувальник (Полісотримач) зобов'язаний передати Страховику оригінали зазначених в п.18.3 цих Правил і всіх інших існуючих у нього документів, що стосуються даної пригоди, включаючи листування з особами, відповідальними за завданий збиток, доказу їх вини і виконати всі формальності, необхідні для реалізації Страховиком права вимоги.

19. ГЕНЕРАЛЬНИЙ ДОГОВІР

19.1. Генеральний Договір укладається на страхування декількох перевезень вантажів, перерахованих в Генеральному Договорі, що проводяться Страхувальником за узгодженим зі Страховиком маршрутом протягом визначеного періоду часу, ризик за яким може бути оцінений, а тариф визначений, як правило, заздалегідь.

19.2. Генеральний Договір може бути укладений з будь-якою юридичною особою, яка має прямий майновий інтерес в вантажах що страхуються, або яка укладає такий договір на користь третьої особи згідно з торгівельним контрактом.

19.3. На вантажі, що страхуються за Генеральним Договором, розповсюджуються всі положення цих Правил.

19.4. Генеральний Договір між Страховиком і Страхувальником укладається на підставі Заяви - анкети на страхування за встановленою Страховиком формою, і повинен містити:

19.4.1. перелік вантажів, що будуть знаходитися під страховим захистом за Генеральним Договором, опис упаковки, числа місць і ваги цих вантажів;

19.4.2. опис засобів транспортування вантажів, що будуть знаходитися під страховим захистом за Генеральним Договором;

19.4.3. умови страхування, що надаються Страховиком за Генеральним Договором, включаючи розміри франшиз;

19.4.4. умови дії страхового захисту стосовно окремих відправлень вантажів, що будуть знаходитися під страховим захистом за Генеральним Договором;

19.4.5. умови взаєморозрахунків між Сторонами Генерального Договору;

19.4.6. іншу, прийняту в практиці укладання договорів інформацію та інші дані які вимагаються для Договору страхування.

19.5. У випадку, якщо в Заяві - анкеті на страхування за Генеральним Договором не можна вказати всі відомості, необхідні Страховику для повного судження про об'єкт страхування і ступінь страхового ризику такі дані повинні надаватись в окремих документах, форми яких визначаються Генеральним Договором і заповнюються у відповідності з його умовами.

19.6. Генеральним Договором можуть бути передбачені відмінні від описаних у цих Правилах обсяги фінансових зобов'язань Страховика по відшкодуванню збитків.

19.7. Генеральним Договором можуть бути визначені форми і терміни сплати страхової премії відмінні від передбачених цими Правилами.

19.8. Стосовно перевезень, що підпадають під дію Генерального Договору, діють умови виплати і порядок розрахунку суми страхового відшкодування, передбачені розділом 16 цих Правил.

19.9. Підписання Генерального Договору обома Сторонами не означає негайного набуття ним чинності і набуття страховим захистом чинності стосовно окремих відправлень, що підпадають під дію Генерального Договору.

19.9.1. Генеральний Договір набуває чинності з моменту внесення страхового платежу, якщо інше не передбачено у Договорі.

19.9.2. Момент набуття страховим захистом чинності стосовно окремих відправлень, що підпадають під дію Генерального Договору, визначається у Генеральному Договорі у відповідності до розділу 10 цих Правил.

19.10. В підтвердження початку дії Генерального Договору і початку дії страхового захисту у відношенні першого із застрахованих відправлень Страхувальнику або його довірєній особі по узгодженню Сторін видається Генеральний Поліс, що є формою Договору страхування.

19.11. Якщо Генеральний Поліс за умовами Генерального Договору не видається, то Страхувальнику видається Страховий Поліс на кожне перевезення, що страхується за Генеральним Договором і є формою Договору страхування.

19.12. У випадку втрати Генерального Договору чи Генерального Полісу за письмовою заявою Страхувальника (Полісотримача) Страховик видає дублікат цих документів. Втрачений страховий документ вважається недійсним.

19.13. Дія Генерального Договору може бути достроково припинена будь-якою із Сторін в порядку, передбаченому чинним законодавством України.

20. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

20.1. Спори за вимогами до Страховика вирішуються у встановленому чинним законодавством порядку.